

Bo Blažev grič nadomestila dvorana, v kateri se bo smučalo?

Letošnja zima nam je ob polarnem mrazu in »standardni« megli postregla s skoraj polmetrsko snežno odejo – pojavom, ki ga v zadnjih letih v prestolnici nismo bili vajeni. Beli vrhovi in zasnežena pobočja okoliških hribov so, predvsem v tistih malo starejših občanih, prebudili spomin na čase, ko v Ljubljani zime brez smučanja niso poznali.

 Jaka Sluga

Ker si v obdobju po drugi svetovni vojni, pa tudi kasneje v 70. in 80. letih 20. stoletja večina ljudi ni mogla privoščiti dragih smučarskih izletov izven mesta, so mnogi Ljubljancani skoraj vsako prostrano pobočje izkoristili za učenje prvih smučarskih zavojev. Verjetno najstarejše ljubljansko smučišče je bilo v Gunccljah, kjer so že v času druge svetovne vojne lastniki gozda nad Šentvidom podrli večje število dreves. Na ta način so kmetje nadebudnim domačinom nehote ponudili izvrstno priložnost za spuščanje po beli strmini gunceljskega hriba. Fantje so bili nad najnovejšim hobijem sicer navdušeni, vendar pa je poseka kmalu postala premajhna za rastoče število z vsakim dnem spretnějšíh smučarjev. Zato so se najbolj zagnani že takoj po koncu vojne lotili dela. Sami so odstranili še nekaj dreves in grmovja ter tako poseko nadgradili v manjše smučišče. Kljub izboljšanim razmeram pa fantje še niso bili zadovoljni, zato so počasi, vsako leto malce, razširili progo. Vsaj tako resno kot

urejanja smučišča pa so se lotili tudi samega smučanja, zato ne preseneča, da so nekateri izmed njih v petdesetih letih osvajali državne naslove. V občinskem uradu so opazili njihovo željo in požrtvovalnost, ki so jo leta 1971 tudi nagradili s postavitvijo prve vlečnice na tistem področju. Postavili so tudi reflektorje, ki pa zaradi visokih stroškov obratovanja niso nikoli opravljali svoje funkcije. V Gunccljah so v naslednjih letih prirejali regionalna tekmovanja za otroke, tiha želja vodstva smučarskega društva Guncclje – organizacija evropskega pokala za ženske pa je ostala neizpolnjena. Leta 1987 so obstoječe smučišče še zadnjič razširili in podaljšali na današnje velikost. Zelene zime in pomanjkanje sredstev v društvu pa so vzrok današnjemu stanju »mirovanja«, ki je že 20 let praktično nespremenjeno. Naprave so v Gunccljah nazadnje pognali v sezoni 2005/2006, od takrat naprej pa smučišče zaradi pomanjkanja snega in interesa s strani mestne občine ne obratuje. Pa se tudi letos, kljub temu

da je padla velika količina snega, proge ne bi dalo pripraviti? »Tudi takrat, ko imamo snega dovolj, se smučišča ne da urediti,« nam je potožil ing. Janez Gorišek, predsednik smučarskega društva Guncclje, ki je ob in na smučišču preživel praktično vse svoje življenje. »Teptalca za sneg nimamo na razpolago, zato se proge za rekreativno smučanje ne da pripraviti. V preteklosti je za urejanje proge skrbel Vili Juvančič, ki je ob pomoči nekaj domačinov vsakič potepal novozapadli sneg, tako da je s smučmi hodil po njem. Zdaj je tudi zanj to delo postalo

prenaporno. Sramota za občino je, da mora šestdesetletnik sam skrbeti za celotno smučišče,« je nejevoljen Gorišek. Ob tako nizkih temperaturah, kot jih je s seboj prinesla letošnja zima, bi lahko izpeljali smučarsko sezono v Gunccljah, seveda ob pomoči snežnega teptalca in topov za izdelovanje umetnega snega. Vendar pa smučarsko društvo Guncclje sredstev potrebnih za ta dva pripomočka ne premore, medtem ko na Mestni občini Ljubljana ne kažejo pretiranega zanimanja za oživitev ljubljanskega smučišča. »Obstajal je namen urediti smu-

čišče, vendar zaradi prometne ureditve projekt ni uresničljiv,« nam je pojasnil Marko Kolenc, načelnik Oddelka za šport MU MOL. »Jankovič se je odločil, da bodo tam, kjer smo mi predlagali izgraditev parkirišča in ureditve dostopa do smučišča, raje postavili Merkur. Župan je bil skrajno nevljuden in se je celo posmehoval našemu predlogu,« je bil nad mačehovskim odnosom občine zgrožen Gorišek in dodal: »Vsakič, ko zapade nekaj centimetrov snega, pride v Guncleje kar nekaj ljudi, ki peš hodijo na vrh hriba in se s smučmi spuščajo v dolino. Očitno je, da Ljubljanci potrebujejo svoje smučišče, vendar ga v Gunccljah zaradi višjih interesov verjetno ne bodo dobili.«

Zavoji po pobeljenih ljubljanskih vzpetinicah

Poseka v Gunccljah pa še zdaleč ni bila edino ljubljansko smučišče. Kot da bi čakali, da nekdo prevzame pobudo, so se zelo hitro po prvih uspešnih zavojih Gunccljanov opogumili tudi smučarji po drugih predelih mesta in »smučarska središča« so začela rasti kot gobe po dežju. Meščani so marsikateri prosti dan izkoristili za smuko po pobeljenih travnikih Rožnika, ljubljanskega gradu, Golovca, Tivolija ali Blaževega griča. Slednji ima med omenjenimi smučišči zagotovo prav posebno mesto. Travniki za picerijo Oliva v Štepanjskem naselju je kot poligon za učenje odlično služil mnogim generacijam ljubljanskih otrok, največ zaslug za to pa ima Adi Kozinc, nekdanji vodja smučarskega kluba Snežinka. »Šolo smučanja smo na Blaževem griču prvič organizirali leta 1974, na ta način pa smo moščanskim otrokom omogočili zastoj smučanje.

Smučišča in travniki, ki so služili kot smučišča v Ljubljani:

- Guncleje,
- Blažev grič,
- ljubljanski grad,
- »Sadovnjak« na Rožniku,
- Tivoli (pod sankško progo),
- Rakovnik,

ing. Janez Gorišek

Vsako leto smo med zimskimi počitnicami na griču postavili vlečnico in otroke učili osnov vijuganja. Šola je tam delovala približno deset let, potem pa smo se preselili pod sankško progo v Tivoli. Blažev grič je bil sicer boljša rešitev, vendar lastniku zemljišča nismo bili

Danes nekateri še na Krvavec ne bi peljali svojega otroka, češ da je preslabo smučišče.

sposobni plačevati vse višje najemnine.« Kljub temu da se šola smučanja v Štepanjskem naselju že več kot dvajset let ne izvaja, pa še vedno lahko opazimo otroke, ki se spuščajo po pobočju Blaževega griča, seveda kadar jim snežne razmere to omogočajo. Pa so pri Snežinki razmišljali, da bi oživili tečaj smučanja za najmlajše v Ljubljani? »Ljudje so se preveč 'pogospodili'. Danes nekateri še na Krvavec ne bi peljali svojega otroka, češ da je preslabo smučišče. Kako naj jih torej prepri-

čamo, da bi pristali na smučanje v Tivoliju?« se je spraševal Kozinc.

Se bo Ljubljana zgledovala po Dubaju?

Vodilni pri mestni občini Ljubljana navajajo nestabilne klimatske pogoje kot glavni razlog, da se ne lotijo izgradnje ali obnove kakšnega izmed ljubljanskih smučišč. Zato pa so se odločili, da bi po zgledu Dubaja in še nekaterih evropskih mest v Ljubljani zgradili smučarsko dvorano, ki lahko deluje neodvisno od zunanjih vremenskih razmer. Roman Jakič je kot predsednik športnega zavoda Tivoli, največjega upravljalca športnih objektov v lasti mestne občine Ljubljana, županu Zoranu Jankoviču že predstavil projekt izgradnje pokritega smučišča v Ljubljani: »Dali smo pobudo, da se v strateškem in izvedbenem prostorskem načrtu MOL-a zagotovijo pogoji za izgradnjo pokritega smučišča v Ljubljani do leta 2012. Kot najbolj primerna lokacija se ponuja kamnolom v Podutiku, kjer bi lahko zgradili do 400 metrov dolgo smučarsko progo. Po naših izračunih bi projekt stal 20 milijonov evrov, ki bi jih zagotovili z javno-zasebnim partnerstvom.« Objekt naj bi deloval skozi vse leto, z dvorano pa bi radi zagotovili dobre pogoje za trening vsem smučarskim klubom, tudi takrat ko snega ni v izobilju. »Dvorana bi bila glede na trenutne potrebe smučarskih klubov in društev zasedena od jutra do večera. Skoraj celoten letošnji trenažni proces so slovenski smučarji od najmlajših kategorij naprej opravili na različnih evropskih ledenikih. Tako s prevozi do smučišč klubi izgubljajo ogromno denarja in časa, otroci pa so prisiljeni šolo postaviti na stranski tir, v kolikor želijo resno trenirati. V dvorani bi imeli na voljo smučišče za trening vsak dan, tudi poleti. Na ta način bi imeli otroci, kljub dvema smučarskima treninoma na dan, še zmeraj dovolj časa tudi za obisk pouka. S smučarsko dvorano bi tekmovalno

smučanje v Sloveniji postalo bolj dostopno,« je prepričan Jakič. Pa bi potem sploh še ostalo kaj časa za rekreativce? »Kljub temu da bi tekmovalci v dvorani preživeli ogromno časa, bi bil objekt namenjen Ljubljancem in Ljubljancem, ki želijo uživati v smučanju,« je predstavitev svoje vizije obudil ljubljanskega smučanja zaključil Jakič. Kaj lahko se torej zgodi, da že čez nekaj let smučanje v Ljubljani ne bo več le oddaljen spomin starejših prebivalcev, ampak tudi del vsakdana naših najmlajših.